ΚΥΡΙΑΚΗ
ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 –imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΜΑ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2626	Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος (Ματθ. 17,1-9) Τρίτη 6 Αὐγούστου 2024	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Τί σημαίνει γιὰ μᾶς ἡ Μεταμόρφωσις;

«Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν» (Ματθ. 17, 2)

Ἑορτή, ἀγαπητοί μου, ἑορτὴ μεγάλη, δεσποτική· ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οἱ Ἕλληνες τιμοῦμε τὴν ἑορτὴ αὐτὴ ἰδιαιτέρως μὲ ναοὺς σὲ ὑψώματα καὶ κορυφές, ὅπως καὶ στὸ Ἅγιο Ὄρος.

Ἀξίωσε κ' ἐμᾶς ὁ Θεὸς νὰ χτίσουμε **ναὸ τῆς Μεταμορφώσεως καὶ πάνω στὴν κορυφὴ τοῦ ὑψώματος 1020 τῆς Φλωρίνης**. Συγκινοῦμαι βαθειὰ ὅταν τὸ σκέπτωμαι αὐτό. Ἦταν ἡμέρες τοῦ 1946 - '47, ἡμέρες ἐμφυλίου σπαραγμοῦ, ὅταν χυνόταν αἷμα ἀδελφικό· ἡμέρες ποὺ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος αὐτοῦ μιὰ φούχτα ἡρώων ὑπερασπιζόταν τὸν τόπο ἐναντίον ἐπιδρομέων, οἱ ὁποῖοι ἦρθαν νὰ καταλύσουν τὴν ἀνεξαρτησία τῆς χώρας. Ἐδῶ ἤμουν τότε κ' ἐγώ. Καὶ μὲ ἀξίωσε κατόπιν ὁ Θεὸς νὰ χτίσουμε τὸ ναό. Καὶ χτίστηκε ἐν μέσῳ μεγάλης ἀντιδράσεως. Ὅταν μάλιστα στήσαμε τὸν τίμιο σταυρὸ ὕψους τριαντριῶν περίπου μέτρων, βρέθηκαν κάποιοι ποὺ ἤθελαν νὰ τὸν γκρεμίσουν καὶ στὴ θέσι του νὰ στήσουν τὸ σύμβολο τῆς ἀθεΐας καὶ ἀπιστίας. Ἀλλὰ ὁ Θεὸς δὲν ἐπέτρεψε, καὶ ἔτσι συνεχίζεται ἀκόμη ἡ λατρεία του.

Μετὰ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἱστορικὸ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ναοῦ ἔρχομαι στὸ πιὸ οὐσιαστικό, ποὺ ἐκφράζει τὸ ἐρώτημα· **Τί σημαίνει γιὰ μᾶς ἡ Μεταμόρφωσις;** τί μᾶς λέει σήμερα;

* * *

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἀγαπητοί μου, εἶνε Θεὸς ἀληθινός· εἶνε τὸ δεύτερο πρόσωπο τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου Τριάδος – Πατήρ, Υἱὸς καὶ ἅγιον Πνεῦμα, ἐλέησον τὸν κόσμον κ' ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλό. Μυστήριο ἀσύλληπτο. Ἀπὸ ἄπειρη ἀγάπη ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἔλαβε σάρκα ἀπὸ τὰ πάναγνα αἵματα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ **ἐμφανίσθηκε στὴ γῆ ὡς ἄνθρωπος**· ὄχι μὲ μεγαλοπρέπεια, ἀλλὰ **πολὺ ταπεινά**. Ἀπὸ τὰ δισεκατομμύρια τῶν ἀνθρώπων κανεὶς ἄλλος δὲν ἔζησε τόσο **φτωχὸς** ὅσο ὁ Χριστός μας· ἐμεῖς ὅλοι καὶ σπίτια ἔχουμε, καὶ χωράφια, καὶ χρήματα, καὶ πλούτη. Τὸν ρώτησαν κάποτε –*«Διδάσκαλε, ποῦ μένεις;»*. –Ἐλᾶτε νὰ δῆτε, ἀπήντησε (Ἰω. 1,38). Καὶ σὲ ἄλλη περίπτωσι εἶπε· Οἱ ἀλεποῦδες ἔχουν φωλιὲς καὶ τὰ πουλιὰ τοῦ οὐρανοῦ μέρος νὰ μείνουν, *«ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ»* (Ματθ. 8,20. Λουκ. 9,58). Τέλος, μετὰ τὸ *«Θεέ μου Θεέ μου, ἱνατί με ἐγκατέλιπες;»* (Ματθ. 27,46), ποὺ εἶπε, *«κλίνας»* ἐπὶ τοῦ σταυροῦ *«τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα»* (Ἰω. 19,30). Ἔζησε λοιπὸν ταπεινός. Καὶ μόνο αὐτό; **Ὑβρίστηκε** ὅσο κανείς ἄλλος. Τί δὲν τὸν εἶπαν· «Εἶσαι *Σαμαρείτης καὶ δαιμόνιον ἔχεις*» (Ἰω. 8,48)· συμπράττεις μὲ τὸν *«Βεελζεβούλ, τὸν ἄρχοντα τῶν δαιμονίων»* (Ματθ. 9,34· 12,24)· εἶσαι *«ὁ υἱὸς τοῦ τέκτονος»* καὶ *«τέκτων»*, ἕνας μαραγκός (Ματθ. 13,55. Μάρκ. 6,3) – ἐπειδὴ τὸν νόμιζαν παιδὶ τοῦ Ἰωσήφ. Καὶ πάνω στὸ Γολγοθᾶ ἀκόμα τοῦ φώναζαν ὑβριστικά· «Ἂν εἶσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, κατέβα ἀπ' τὸ σταυρό…» (Ματθ. 27,40).

Κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ φανταστῇ, ὅτι κάτω ἀπὸ τὸ ταπεινὸ σχῆμα ἑνὸς ἀνθρώπου μπορεῖ νὰ κρύβεται ἡ Θεότης. Μυστήριο μεγάλο, ποὺ ἔμεινε κρυμμένο ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ κόσμου. Ἦταν, λέει κάποιος διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἕνα **στρείδι**, ποὺ δὲν τοῦ δίνεις σημασία, ἀλλ' ἀνοίγοντάς το βρίσκεις μέσα του νὰ κρύβεται ἕνα μαργαριτάρι· ἔτσι κάτω ἀπὸ τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τῆς Παρθένου κρυβόταν ὁ πολύτιμος μαργαρίτης, ἡ Θεότης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Γιὰ νὰ δώσῃ, λοιπόν, ὁ Χριστὸς μιὰ ἰδέα τῆς θείας μεγαλοπρεπείας του, τῆς δόξης του, ἔκανε αὐτὸ ποὺ ἑορτάζουμε σήμερα. Ἀνέβηκε, λέει ἡ Γραφή (βλ. Ματθ. 17,1-9), στὸ ὄρος –κατὰ τὴν παράδοσι εἶνε τὸ Θαβώρ– καὶ ἐκεῖ μεταμορφώθηκε, ἄλλαξε μορφή. **Τὸ πρόσωπό του** ἔλαμψε *«ὑπὲρ τὸν ἥλιον»*, παραπάνω κι ἀπ' τὸν ἥλιο (δοξ. ἀποστ. ἑσπ.). **Τὰ ροῦχα του** τὰ φτωχικά, ποὺ ὕφανε στὸν ἀργαλειὸ ἡ μητέρα του Παναγία παρθένος, ἔγιναν λευκὰ σὰν τὸ χιόνι καὶ σὰν τὸ φῶς. Ἁπλώθηκε μάλιστα μία **φωτεινὴ νεφέλη**, εἰκόνα τοῦ παναγίου Πνεύματος, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀκούστηκε φωνὴ μεγάλη, ἡ ἴδια ποὺ εἶχε ἀκουστῇ καὶ στὸν Ἰορδάνη τὰ Θεοφάνεια, νὰ λέῃ· *«Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε»* (Ματθ. 17,5).

Δίπλα του βρέθηκαν τότε **ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ἠλίας** καὶ συνωμιλοῦσαν μαζί του βεβαιώνοντας μὲ τὴν παρουσία τους ὅτι ὁ ἄνθρωπος ζῇ αἰωνίως, δὲν ἐξαφανίζεται· τὸ σῶμα πεθαίνει, ἡ ψυχὴ μένει ἀθάνατη. Ἦταν οἱ δύο μεγάλες προσωπικότητες τῆς παλαιᾶς διαθήκης, τοὺς ὁποίους σέβονταν ὅλοι οἱ Ἰουδαῖοι· καὶ νά τώρα αὐτοὶ στέκονται τιμητικὰ δίπλα στὸν Ἰησοῦ βεβαιώνοντας τὴν ἀποστολή του.

Θεαταὶ ὅλου τοῦ ἐξαισίου θεάματος ἦταν οἱ **τρεῖς ἐκλεκτοὶ μαθηταὶ** τοῦ Χριστοῦ· ὁ **Πέτρος** γιὰ τὴν πίστι του (*«Σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν»* Ματθ. 16,18), ὁ **Ἰάκωβος** γιὰ τὴν ἐλπίδα του, καὶ ὁ **Ἰωάννης** γιὰ τὴν ἀγάπη του – εἶνε οἱ τρεῖς μεγάλες θεολογικὲς ἀρετές (βλ. Α' Κορ. 13,13). Οἱ μαθηταὶ μένουν τόσο ἐνθουσιασμένοι, ὥστε δὲν θέλουν νὰ φύγουν ἀπὸ 'κεῖ.

Μεταμορφώθηκε, λοιπόν, ὁ Χριστὸς παρουσίᾳ προφητῶν (ποὺ ἦταν κεκοιμημένοι) καὶ ἀποστόλων, **ἐνώπιον δηλαδὴ ὅλης τῆς Ἐκκλησίας**, θριαμβευούσης καὶ στρατευομένης.

Αὐτὸ εἶνε **τὸ ἱστορικὸ** μέρος τῆς σημερινῆς ἑορτῆς. Ἐπ' αὐτοῦ στηρίζεται **τὸ δογματικὸ** μέρος, θέματα δηλαδὴ καὶ ζητήματα πίστεως γύρω ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἄνοιξε συζήτησι καὶ μεγάλη διαφωνία στὰ χρόνια τοῦ Βυζαντίου. Τὸ ἐρώτημα ποὺ ἐτέθη εἶνε κυρίως τὸ ἑξῆς· **τί ἦταν τὸ φῶς** τῆς Μεταμορφώσεως ποὺ εἶδαν οἱ τρεῖς μαθηταί, **κτιστὸ ἢ ἄκτιστο;** Οἱ παπικοὶ τὸ θεωροῦσαν κτιστό, οἱ ὀρθόδοξοι ὅμως σὲ οἰκουμενικὴ Σύνοδο καὶ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἅγιο Γρηγόριο τὸν Παλαμᾶ ἀποφάνθηκαν, ὅτι **τὸ φῶς ἦταν ἄκτιστο**. Ἐμεῖς, ἐπειδὴ ἡ θεολογικὴ ἀνάλυσις εἶνε δύσκολη, ἀρκούμεθα στὴν ὀρθόδοξη αὐτὴ ἀπόφασι καὶ θὰ ἐπιστήσουμε τὴν προσοχὴ σὲ πιὸ **πρακτικὸ** ζήτημα.

* * *

Ὁ Θεός, ἀγαπητοί μου, ἔπλασε ὅλα τὰ ζῷα, μικρὰ - μεγάλα, καὶ ὅλα διακρίνονται ἀπὸ τὴ μορφή τους. Στὸν ἄνθρωπο ἔδωσε τὴν ἀνώτερη μορφή. Καὶ πρὸ Χριστοῦ ὁ Ὅμηρος ἔχει τὴ λέξι *θεοείκελος»* (Ἰλ. Α131κ.ἀ.· Ὀδ. Γ416· ἀπὸ τὸ *θεῷ* + *ἔοικα* = ὁμοιάζω), δηλαδὴ ὅμοιος μὲ θεό, θεόμορφος. Ἡ δὲ ἁγία Γραφὴ διδάσκει καθαρά, ὅτι ὁ Θεὸς δημιούργησε τὸν ἄνθρωπο *«κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν»* δική του (Γέν. 1,26).**Ἔχει λοιπὸν μεγαλεῖο ὁ ἄνθρωπος**. Φαίνεται αὐτὸ καὶ ἀπὸ τὴ στάσι του· μόνο αὐτὸς εἶνε *ὀρθοβάμων*, βαδίζει ὄρθιος. Τὸ σκεφτήκατε αὐτό; πόσο ζυγισμένο εἶνε τὸ παράστημά του! μόνο ὅταν ἀσθενήσῃ χάνει τὴν ἰσορροπία του καὶ πέφτει. Πλάστηκε ὄρθιος, γιὰ νὰ βλέπῃ τὸν οὐρανό, νὰ δοξάζῃ τὸ Θεὸ καὶ νὰ σκέπτεται τὴν θεία καταγωγή του.

Δυστυχῶς ὅμως ὁ ἄνθρωπος δὲν τίμησε τὴ μορφή του. **Ἔπεσε**. Ἔπεσε μὲ τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα καὶ μὲ τὰ προσωπικὰ ἁμαρτήματα, κι ἀπὸ τότε ἡ μορφὴ ποὺ ἔχει δὲν τοῦ ἁρμόζει. Ὁ ἰατροφιλόσοφος Καρρὲλ ἔγραψε τὸ βιβλίο «Ὁ ἄνθρωπος, αὐτὸς ὁ ἄγνωστος»· ἐκεῖ λέει ὅτι, ἂν ὁ καθένας ἔπαιρνε καὶ ἐξωτερικὰ μορφὴ σύμφωνη μὲ τὶς ἐσωτερικὲς ροπὲς καὶ κλίσεις του, τότε θὰ εἴχαμε ἕνα φοβερὸ θέαμα· ἡ κοινωνία θὰ γέμιζε ἀπὸ ζῷα· ὁ πονηρὸς θὰ ἐμφανιζόταν σὰν ἀλεποῦ (ὁ Χριστὸς εἶπε ἀλεποῦ τὸν Ἡρῴδη τὸν - βλ. Λουκ. 13,32)· ὁ λαίμαργος θὰ φαινόταν σὰν χοῖρος, ὁ ἀσελγὴς σὰν τράγος, ὁ ἅρπαγας σὰν λύκος, ὁ ἐκδικητικὸς σὰν καμήλα, ὁ φθονερὸς σὰν φίδι κ.λπ.· καὶ μόνο ποῦ καὶ ποῦ κάποιοι θὰ διατηροῦσαν τὴ μορφὴ τοῦ ἀνθρώπου· οἱ ἄλλοι; **ἀγέλη θηρίων!** Γι' αὐτὸ ὁ φιλόσοφος Διογένης ἄναψε φανάρι στὴν ἀρχαία Ἀθήνα καὶ μέσ' στὸ μεσημέρι γύριζε στοὺς δρόμους φωνάζοντας *«Ἄνθρωπον ζητῶ»*. Ὁ θεόπνευστος ψαλμῳδὸς Δαυὶδ λέει· *«Ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὢν οὐ συνῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς»* (Ψαλμ. 48,13,21). Ἀγέλη κτηνῶν.

Ἂς θυμηθοῦμε πάλι τὸν Ὅμηρο, ποὺ ἀναφέρει στὴν Ὀδύσσεια (ῥαψ. Κ), τὴ μάγισσα **Κίρκη**, ἡ ὁποία μετέβαλε τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσέα σὲ χοίρους. Αὐτὴ εἶνε σύμβολο τῆς **ἁμαρτίας**, ποὺ μεταβάλλει τοὺς ἀνθρώπους σὲ κτήνη. Αὐτὸ συμβαίνει καὶ στὴν ὑλόφρονα ἐποχή μας· ὑλιστικὰ σκεπτόμαστε, ὑλιστικὰ φρονοῦμε, αἰσθανόμαστε, πράττουμε.

Ν' ἀπελπιστοῦμε; Ὄχι. Ὅπως ὁ Ὀδυσσέας μὲ τὸ σπαθί του ἀνάγκασε τὴ μάγισσα καὶ ἐπανέφερε στὴν ἀνθρώπινη μορφὴ τὰ παλληκάρια του, ἔτσι καὶ σ' ἐμᾶς **ὁ Χριστὸς μὲ τὸν τίμιο σταυρό** του μεταμορφώνει τὸν πεπτωκότα ἄνθρωπο. Δὲν εἶνε μῦθος αὐτό, εἶνε πραγματικότητα. Διαβάστε τοὺς βίους τῶν ἁγίων. Παλαιὰ καὶ νεώτερα παραδείγματα βεβαιώνουν, ὅτι ὁ Χριστὸς παίρνει τὸν φιλάργυρο - τσιγγούνη καὶ τὸν κάνει ἐλεήμονα, παίρνει τὸν ἀρχομανῆ - φιλόδοξο καὶ τὸν κάνῃ ταπεινὸ μοναχὸ ποὺ ἀσκητεύει σὲ σπηλιὲς τοῦ Ἁγίου Ὄρους κρατώντας κομποσχοίνι καὶ ὑμνώντας τὸ Θεό, παίρνει τὸν φιλήδονο καὶ τὸν κάνει ἐγκρατῆ καὶ σώφρονα· *«αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου»* (Ψαλμ. 76,11).

Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Χριστοῦ μᾶς ἐνθαρρύνει νὰ δεχθοῦμε *«τὴν τῶν βροτῶν **ἐναλλαγήν**»* (κάθ. ὄρθρ.), τὴν ἀλλαγὴ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς μετοχῆς στὴ δόξα τοῦ Κυρίου. ***«Μεταστοιχειώνει** τὴν ἀμαυρωθεῖσαν φύσιν τοῦ Ἀδὰμ εἰς τὴν δόξαν καὶ λαμπρότητα τῆς Θεότητος»* (ἀπόστιχ.)· μεταβάλλει τὴν σκοτισμένη φύσι τοῦ Ἀδὰμ στὴ δόξα καὶ λάμψι τῆς Θεότητος. Καὶ ὅπως οἱ τρεῖς μαθηταὶ *«τὴν θείαν **ἠλλοιώθησαν** ἔκστασιν»* (ἑ.ἀ.), ἔζησαν τὴ θεϊκὴ μεταβολή, ἔτσι κ' ἐμεῖς ν' ἀξιωθοῦμε νὰ δοῦμε ἐντός μας τὴ θαυμαστὴ μεταβολή. Γιατὶ πράγματι **μόνο ὁ Χριστὸς ἔχει τὴ δύναμι** ν' ἀλλάζῃ τὴν ἀνθρώπινη φύσι· χωρὶς ἐκεῖνον, λέει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, τέτοια θαύματα δὲν γίνονται. Ὁ λύκος λ.χ. ἀρνὶ δὲν γίνεται καὶ τὸ κοράκι δὲν γίνεται περιστέρι, ἐν Χριστῷ ὅμως οἱ λύκοι ἔγιναν ἀρνιὰ καὶ τὰ κοράκια περιστέρια.

Ὅταν ἡ Ἰαπωνία συνθηκολόγησε κ' ἐπάνω στὸ θωρηκτὸ ὑπεγράφη ἡ συνθήκη εἰρήνης, ρώτησαν τὸν Μὰκ Ἄρθουρ –Θὰ πάψουν ποτὲ οἱ πόλεμοι; κι αὐτὸς εἶπε μιὰ μεγάλη ἀλήθεια· –Μόνο **ἂν ἀλλάξῃ ἡ καρδιά**. Κ' εἶνε ἀνάγκη ὁ ἄνθρωπος ν' ἀλλάξῃ, γιατὶ εἶνε θηριώδης. Τὴν καρδιά του ὅμως δὲν τὴν ἀλλάζουν οὔτε τηλεβόλα οὔτε πυρηνικὲς βόμβες. Οἱ πρόγονοί μας ἔλεγαν· *«Ἦ χαρίεν ἔστ' ἄνθρωπος, ἂν ἄνθρωπος ᾖ»,* πόσο χαριτωμένος εἶνε ὁ ἄνθρωπος ὅταν εἶνε πράγματι ἄνθρωπος (Μένανδρος - βλ. Μ. Ἰατροῦ, Πόθεν καὶ διατί, σ. 216). Κι ὁ ἄνθρωπος γίνεται πράγματι ἄνθρωπος, ἀποκτᾷ ὡραιότητα, γίνεται *θεοείκελος* καὶ θεόμορφος καὶ τοῦ ἀξίζει νὰ ἔχῃ τὴ μορφὴ ἀνθρώπου, μόνο διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς αἰῶνας αἰώνων· ἀμήν.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ποὺ ἔγινε στὸ ἱ. ναΰδριο Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Ὑψώματος 1020 - Φλωρίνης τὴν Δευτέρα 6-8-1990 πρωί, μὲ νέο τώρα τίτλο. Καταγραφὴ καὶ σύντμησις 6-7-2024.

Τὸ φυλλάδιο διανέμεται ἀπὸ τὸν Ἱεραποστολικὸ Σύλλογο Κυριακή, τηλ: 23510 22183 – Κατερίνη,
μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.
Στὸ διαδίκτυο στὸν ἱστότοπο: http://iskiriaki.com

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 –imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΜΑ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2627	Κοίμησις Θεοτόκου (Λκ. 10,38-42· 11,27-28) Πέμπτη 15 Αὐγούστου 2024	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ν᾽ ἀκοῦμε, μὰ καὶ νὰ ὑπακοῦμε (τεκνογονία)

«Μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν» (Λουκ. 11,28)

Δίδασκε, ἀγαπητοί μου, **ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός**. **Ποῦ** δίδασκε**;** Παντοῦ· στὸ ναό, στὴ συναγωγή, σὲ σπίτια, στὸ ἀκρογιάλι, στὴν ἔρημο. **Τί** δίδασκε; Λόγια θεϊκά.

Μιὰ φορὰ δίδασκε τοὺς ἀνθρώπους ν᾽ ἀγαποῦν τὴν **προσευχή**. Εἶνε ἀναγκαία. Ἄνθρωπος ποὺ δὲν προσεύχεται εἶνε σὰν ζῷο, ἀγριεύει σὰν τὰ θηρία. Τοὺς ἔλεγε, ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε πατέρας, ἀγαπᾷ κι ἀκούει τὰ παιδιά του. Καὶ γιὰ νὰ μάθουν πῶς νὰ τοῦ μιλοῦν, **πῶς** νὰ προσεύχωνται, δίδαξε τὸ ***«Πάτερ ἡμῶν…»*** (Λουκ. 11,2-4). Αὐτὴ εἶνε ἡ τέλεια προσευχή· περιέχει ἑπτὰ αἰτήματα καὶ μία ὑπόσχεσι· μ᾽ αὐτὸ ζητοῦμε ἑπτὰ πράγματα καὶ ὑποσχόμαστε νὰ ἀγαποῦμε καὶ νὰ συγχωροῦμε τοὺς ἄλλους.

Τὴν ὥρα λοιπὸν ποὺ ἔλεγε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Χριστός, μιὰ γυναίκα ποὺ τὸν ἄκουγε τόσο ἐνθουσιάστηκε ὥστε φώναξε· *«Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας»* (ἔ.ἀ. 11,27)· δηλαδή, εὐτυχισμένη - καλότυχη ἡ μάνα ποὺ σὲ γέννησε! Μ᾽ αὐτὸ τὸ λόγο ἡ ἀνώνυμη ἐκείνη γυναίκα **μακάρισε τὴν Παναγία**, τῆς ὁποίας σήμερα ἑορτάζουμε τὴν θεία Κοίμησι· ἔτσι τελειώνει σήμερα τὸ εὐαγγέλιο (βλ. Λουκ. 10,38-42· 11,27-28).

* * *

Ὅπως δίδασκε τότε ὁ Χριστός, ἀγαπητοί μου, ἔτσι ἐξακολουθεῖ νὰ διδάσκῃ καὶ σήμερα καὶ πάντα διὰ μέσου τῶν κηρύκων, ποιμένων, ἐπισκόπων. Γεννᾶται ὅμως τὸ ἐρώτημα· **ὁ κόσμος τί στάσι παίρνει ἀπέναντί του;**

Πῶς τὸν ἄκουγαν; **Ὁ κόσμος τότε διαιρέθηκε**. Νομίζετε, εἶπε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, ὅτι ἦρθα νὰ φέρω εἰρήνη; ὄχι, διαχωρισμὸ ἦρθα νὰ φέρω (βλ. Ματθ. 10,34-36). Ὁ διαχωρισμὸς ἐπέρχεται ὄχι ἀπὸ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ ἀλλ᾽ ἀπὸ τὴ διάθεσι τῶν ἀκροατῶν· γιατὶ ἄλλοι ἀγαποῦν τὸ φῶς καὶ ἄλλοι τὸ σκοτάδι. **Καὶ μέχρι σήμερα** τὸ ἴδιο συμβαίνει· ὅπου ἀκούγεται καθαρὸς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, **ὁ κόσμος διχάζεται**· αὐτὸ εἶνε καὶ δεῖγμα ζωντάνιας τοῦ κηρύγματος. Ὅταν ὁ λόγος δὲν διχάζῃ, τότε μπορεῖ καὶ νὰ μὴν εἶνε γνήσιος καὶ τότε δὲν φέρνει ἀποτέλεσμα.

Στὴν ἐποχὴ τοῦ Χριστοῦ μεταξὺ αὐτῶν ποὺ τὸν ἄκουγαν ἦταν καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι, οἱ θεωρούμενοι διαβασμένοι, αὐτοὶ ποὺ τὰ ξέρουν ὅλα, καὶ κατέχουν τὰ ἀξιώματα. Αὐτοὶ τὸν φθόνησαν καὶ τὸν συκοφάντησαν μέχρι σημείου νὰ ποῦν, ὅτι εἶνε δαιμονισμένος, *«Βεελζεβοὺλ ἔχει»*, κι ὅτι βγάζει τὰ δαιμόνια βοηθούμενος ἀπὸ *«τὸν ἄρχοντα τῶν δαιμονίων»*, τὸν διάβολο δηλαδή· ἀκόμη καὶ δικοί του ἄνθρωποι εἶπαν ὅτι *«ἐξέστι»*, τρελλάθηκε, καὶ *«ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν»*, πῆγαν νὰ τὸν δέσουν (Μάρκ. 3,21-22). Γιατί; Διότι τὰ λόγια του τοὺς ἤλεγχαν, ἦταν ἀντίθετα μὲ τὰ συμφέροντά τους καὶ τὴ ζωή τους. Αὐτὴ τὴ στάσι πῆραν ἀπέναντι στὸ Χριστὸ οἱ μεγάλοι καὶ τρανοὶ τότε. Ἔφτασαν τέλος καὶ στὸ σημεῖο, κάτω ἀπ᾽ τὸ πραιτώριο, νὰ παρασύρουν τὸ λαό, νὰ τὸν φοβίσουν, κι ὅταν ὁ Πιλᾶτος τοὺς ἔδειξε δεμένο τὸν Ἰησοῦ καὶ ρώτησε, ποιόν ἐκ τῶν δύο προτιμᾶτε, τὸν Ἰησοῦ ἢ τὸ Βαραββᾶ; αὐτοὶ ἐπέβαλαν στὸ λαὸ νὰ προτιμήσουν τὸ Βαραββᾶ, καὶ τὸν Ἰησοῦ τί νὰ τὸν κάνουν· *«Σταύρωσον σταύρωσον αὐτόν»* (Λουκ. 23,21. Ἰω. 19,6)!

Ἀλλ᾽ ἐνῷ αὐτοὶ ἔλαβαν τέτοια στάσι, **ἀντιθέτως ὁ λαός**, ψαρᾶδες καὶ βοσκοί, φτωχὲς μανάδες μὲ παιδιὰ στὴν ἀγκαλιά, μετανοημένοι ἁμαρτωλοὶ καὶ πόρνες, αὐτοὶ ἔτρεχαν κοντὰ στὸ Χριστὸ καὶ χαίρονταν νὰ τὸν ἀκοῦνε· ρουφοῦσαν τὰ λόγια του ὅπως ἡ διψασμένη γῆ τὴ βροχούλα, ὅπως τὸ μελίσσι τὸ χυμὸ ἀπὸ τὸ ἄνθος, ὅπως τὸ βρέφος τὸ γάλα ἀπὸ τὸ στῆθος τῆς μάνας· ἔτσι αὐτοὶ «κρέμονταν» ἀπὸ τὰ χείλη του (Λουκ. 19,48).

Μιὰ τέτοια γυναίκα ἦταν κι αὐτὴ ποὺ τόσο ἐνθουσιάστηκε ὥστε δὲν κρατήθηκε καὶ φώναξε μακαρίζοντας τὴ Μητέρα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ πράγματι **ἡ Παναγία εἶνε ἀξιομακάριστη**.

Κάθε μάνα κοπιάζει· μόνο ὁ Θεὸς ξέρει τοὺς κόπους της. Μοῦ φαίνεται πώς, **ἂν ποτε διοικοῦσαν τὸν κόσμο γυναῖκες, πόλεμος δὲν θὰ γινόταν**· οἱ ἄντρες, ποὺ διοικοῦν, δὲν ξέρουν τί κόπο κάνει ἡ μάνα, ἀπὸ μιὰ «μύξα» νὰ βγάλῃ ἕναν ἄνθρωπο, ἀπὸ ἕνα «κομμάτι κρέας» ν᾽ ἀναστήσῃ ἕνα λεβέντη· κι ὅταν πλέον τὸν φέρῃ 20 - 25

ἐτῶν, νὰ τῆς τὸν ἁρπάζουν καὶ νὰ τὸν κάνουν κιμᾶ στὰ μακελειὰ τῶν πολέμων.

Μανάδες οἱ ὁποῖες ἀξιώθηκαν νὰ γεννήσουν παιδιὰ ποὺ διέπρεψαν στὰ γράμματα, στὶς ἐπιστῆμες, στὴν κοινωνία, **αἰσθάνονται μιὰ χαρὰ** κι ὁ κόσμος τὶς καλοτυχίζει. Ὅσες γέννησαν παιδὶ κακότροπο καὶ ταραξία, δοκιμάζουν **πίκρα καὶ ντροπή**. Ξέρω τέτοιους γονεῖς, ποὺ πέθαναν νωρὶς γιατὶ ντρέπονταν νὰ βγοῦν στὴν κοινωνία. Ὅσο τὸ καλὸ παιδὶ εἶνε τιμὴ καὶ δόξα τῶν γονέων, τόσο τὸ διεστραμμένο καὶ ἄσωτο εἶνε συμφορὰ καὶ ἀτιμία τοῦ σπιτιοῦ.

Πόσο δίκιο λοιπὸν εἶχε ἡ εὐλογημένη ἐκείνη γυναίκα τοῦ λαοῦ ποὺ μακάρισε τὴν Παναγία! Γιατὶ πράγματι **ἡ Μητέρα τοῦ Χριστοῦ εἶνε ἡ εὐτυχέστερη** ἀπὸ κάθε ἄλλη γυναῖκα. Γέννησαν κι ἄλλες βασιλιᾶδες - πρίγκιπες, μὰ λησμονήθηκαν. Ἡ Μάνα τοῦ Χριστοῦ, ἡ γλυκειὰ Μάνα ὅλου τοῦ κόσμου, μέχρι σήμερα καὶ μέχρι συντελείας τοῦ κόσμου καὶ αἰωνίως θὰ μακαρίζεται καὶ θὰ ὑμνῆται.

Καὶ **ὁ Χριστὸς τί ἀπήντησε** ὅταν ἄκουσε νὰ μακαρίζεται ἡ Μητέρα του; *«Μενοῦνγε»*, εἶπε, *«μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν»* (Λουκ. 11,28). Οἱ προτεστάντες, οἱ χιλιασταὶ καὶ ἄλλοι ποὺ δὲν θέλουν νὰ τιμήσουν τὴν Παναγία, ἁρπάζονται ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ νομίζοντας ὅτι τὰ καταλαβαίνουν. Μὰ δὲν ξέρουν ἑλληνικά, δὲν ξέρουν νὰ τὰ ἑρμηνεύσουν. Ἂν ἀνοιγαν ἕνα ἀρχαιοελληνικὸ λεξικό, θὰ ἔβλεπαν ὅτι ἐκεῖνο τὸ ***«μενοῦνγε»*** εἶνε ἐναντίον τους· σημαίνει **«ναὶ μάλιστα»** (βλ. LIDDELL SCOTT, λ. ***μέν***, τόμ. III, σ. 120, στ. β΄). Εἶπε ἡ γυναίκα· Εὐτυχισμένη εἶνε ἡ μάνα ποὺ σὲ γέννησε. **Μακάρισε τὴν Παναγία**. Καὶ ὁ Χριστὸς τί εἶπε; Δὲν εἶπε ὄχι, ἀλλὰ τί· **Ἀλήθεια λές** (=αὐτὸ σημαίνει τὸ *«μενοῦνγε»*), εἶνε εὐτυχισμένη ἡ μάνα ποὺ μὲ γέννησε, εἶνε στ᾽ ἀλήθεια ἄξια μακαρισμοῦ. Ἀλλὰ ὁ Χριστὸς δὲν μακάρισε μόνο τὴ Μητέρα του· **κοντὰ στὴ Μητέρα του μακάρισε** καὶ – **ποιούς**; Ὄχι τοὺς πλουσίους τοῦ κόσμου, ἀλλὰ **ὅσους ἀκοῦνε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ**.

Μὰ **μόνο νὰ τὸν ἀκοῦνε;** Δὲν φτάνει αὐτό. Ὁ Χριστὸς προσέθεσε· ***«καὶ φυλάσσοντες αὐτόν»***, καὶ νὰ τὸν τηροῦν δηλαδή, **νὰ τὸν ἐκτελοῦν**. Δὲν ἀρκεῖ μόνο νὰ μελετᾶς τὸ Εὐαγγέλιο, νά ᾽ρχεσαι στὴν ἐκκλησία, ν᾽ ἀκοῦς κήρυγμα, νὰ διαβάζῃς πνευματικὰ βιβλία· δὲν ἀρκεῖ μόνο νὰ πέσῃ ἁπλῶς ὁ σπόρος πάνω στὴ γῆ· πρέπει νὰ πάῃ καὶ βαθειὰ στὸ χῶμα· τότε φυτρώνει καὶ καρποφορεῖ.

* * *

Σήμερα ἐμεῖς, ἀδελφοί μου, τί λέτε, ἀκοῦμε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ **τὸν ἐφαρμόζουμε στὴ ζωή μας;** Αὐτὸ εἶνε τὸ ἐρώτημα.

Ἀφήνω πολλὰ ἄλλα σημεῖα τῶν θείων ἐντολῶν καὶ θὰ σταθῶ σὲ ἕνα, ποὺ ἐπείγει νομίζω νὰ τὸ πῶ· κι **ἀπευθύνομαι στὰ ἀντρόγυνα**.

Τί μᾶς λέει ὁ Νόμος τοῦ Θεοῦ; Λέει, ὅτι τὸ ἀντρόγυνο πρέπει νὰ τεκνογονῇ, νὰ γεννάῃ παιδιά. Αὐτὸ εἶνε ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ καὶ εὐχὴ τῆς Ἐκκλησίας μας. Στὸ μυστήριο τοῦ γάμου οἱ εὐχὲς λένε, τὸ ζεῦγος νὰ γίνῃ σὰν τὸ καρποφόρο δέντρο, σὰν τὴν ἐλιὰ ποὺ λυγίζουν τὰ κλαδιά της ἀπὸ τὸν καρπό, σὰν τὸ ἀμπέλι πού ᾽νε γεμᾶτο σταφύλια. Ὅπως χαίρεται ὁ γεωργὸς ὅταν βλέπῃ τὰ στάχυα γεμᾶτα καρπό, ἔτσι χαίρεται καὶ ὁ Θεὸς ὅταν βλέπῃ τ᾽ ἀντρόγυνα νὰ γεννοῦν. Σήμερα ὅμως τί γίνεται; Φωνάζουν μερικοὶ «Ζήτω ἡ Ἑλλάδα!». Λόγια παχειά, χωρὶς οὐσία. Ἡ Ἑλλάδα εἶνε τὰ παιδιά, δὲν εἶνε τὰ βουνὰ καὶ τὰ λαγκάδια. **Δὲν ὑπάρχουν παιδιά; ἡ Ἑλλάδα θὰ πεθάνῃ**. Ἂν ὅμως ἐρευνήσῃς, τὰ περισσότερα σπίτια κάνουν ἕνα - δύο παιδιά, καὶ μετὰ στόπ. Ἕνα - δύο, ἕνα - δύο! σπανίως θὰ βρῇς σπίτι μὲ περισσότερα. Ἕνας ἔχει πέντε παιδιά, καὶ οἱ ἄλλοι τὸν λένε βλᾶκα καὶ εἰρωνεύονται τὴ γυναῖκα του. Ἔτσι ποὺ πᾶμε θὰ γίνουμε γηροκομεῖο κ᾽ ἡ Ἑλλάδα θὰ σβήσῃ. Ἐνῷ οἱ γείτονές μας αὐξάνονται, ἐμεῖς λὲς κ᾽ ἔχουμε κατάρα.

Ἀντρόγυνο ποὺ χρησιμοποιεῖ σατανικὰ μέσα πρὸς ἀποφυγὴν τῆς τεκνογονίας καὶ κάνει ἐκτρώσεις, ἁμαρτάνει βαρύτατα. Καὶ ἂν ἀκόμα κάνῃ ἕνα - δυὸ παιδιά, –θυμηθῆτε τὸ λόγο αὐτόν– μπορεῖ νὰ πεθάνουν, καὶ νὰ τιμωρηθῇ ἔτσι τὸ ἀντρόγυνο· γιατὶ βαδίζει **κόντρα μὲ τὴ φύσι, κόντρα μὲ τὸ Θεό**. Ἀλλοίμονο στὰ σπίτια ἐκεῖνα ποὺ κάνουν χρῆσι τέτοιων ἀτίμων μέσων, μὲ τὰ ὁποῖα καὶ ὁ Θεὸς ὑβρίζεται καὶ ἡ φύσις ἐξευτελίζεται καὶ τὸ γένος ἐλαττώνεται. Γι᾽ αὐτὸ καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔβγαλε σχετικὴ ἐγκύκλιο.

Ποτὲ δὲν προσκυνῶ γυναῖκες, ὁσοδήποτε μεγάλο ἀξίωμα κι ἂν ἔχουν. Πέφτω ὅμως καὶ προσκυνῶ μιὰ **χωριάτισσα γυναῖκα** τοῦ βοσκοῦ καὶ τοῦ βουνοῦ.

Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνώπιόν σας. Κανεὶς καὶ καμμία νὰ μὴν πάῃ ἀντίθετα πρὸς τὸ ὑπόδειγμα τῆς Παναγίας, ἀλλὰ ὅλοι νὰ τὴ μιμηθοῦμε. **Νὰ μιμηθοῦμε τὴν ὑποταγή της στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ**. **Μὴ προγραμματίζετε τὴν τεκνογονία**. Δὲν ξέρετε τί μπορεῖ νὰ βγῇ ἀπὸ τὸ σπίτι σας. Τὰ παιδιὰ εἶνε σὰν τὰ λαχεῖα. Μέσα στὰ πολλὰ παιδιὰ μπορεῖ νὰ βγῇ καὶ κάποιο, τὸ δέκατο - τὸ ἔνατο, ποὺ θὰ τιμήσῃ τὸ σπίτι του, τὴν οἰκογένειά του.

Ἀδέρφια μου, μὲ πόνο καὶ ἀναστεναγμὸ σᾶς τὸ λέω. **Τὸ ἔγκλημα αὐτὸ** ποὺ κάνουν τὰ ἀντρόγυνα ν᾽ ἀποφεύγουν τὴν τεκνογονία, **εἶνε ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα**. Ὕστερα ἀπὸ τὴ βλασφημία, ἔρχεται αὐτό. Σᾶς παρακαλῶ σήμερα, ποὺ τιμοῦμε τὴν Κοίμησι τῆς Παναγίας μας, ὅλοι, γυναῖκες καὶ ἄντρες, νὰ μιμηθοῦμε τὴ ζωή της, γιὰ νὰ ἔχουμε τὴν εὐλογία καὶ τὴν προστασία τῆς Παναγίας, τῆς Μάνας ὅλου τοῦ κόσμου· ἀμήν.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία,ποὺ ἔγινε στὸν ἱ. μονὴ Κοιμήσεως Θεοτόκου Κλαδορράχης - Φλωρίνης τὴν Πέμπτη 15-8-1968 πρωί, μὲ νέο τώρα τίτλο. Καταγραφὴ καὶ σύντμησις 9-7-2024.

Τὸ φυλλάδιο διανέμεται ἀπὸ τὸν Ἱεραποστολικὸ Σύλλογο Κυριακή, τηλ: 23510 22183 – Κατερίνη,
μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.
Στὸ διαδίκτυο στὸν ἱστότοπο: http://iskiriaki.com

ΚΥΡΙΑΚΗ
ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 –imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΜΑ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2628	Τοῦ ἁγ. ἱερομάρτυρος Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ Σάββατο 24 Αὐγούστου 2024	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ὁ ἅγιος καὶ οἱ γυναῖκες

Ἂγς εἶνε, ἀγαπητοί μου, εὐλογημένο καὶ δεδοξασμένο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ μᾶς ἀξιώνει νὰ ἑορτάσουμε καὶ πανηγυρίσουμε πάλι τὸν ἅγιο Κοσμᾶ, τὸν ἰσαπόστολο καὶ ἐθναπόστολο. Πέρυσι μιλήσαμε μὲ θέμα «Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὡς ἱεροκήρυκας». Ἐφέτος θὰ πάρω μία μόνο πλευρὰ τῆς διδασκαλίας του· τὸ θέμα μου εἶνε «**Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς καὶ οἱ γυναῖκες**».

–«Ὁ Κοσμᾶς καὶ οἱ γυναῖκες»; **Περίεργο, θὰ πῆτε**. Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς δὲν ἦταν ἔγγαμος· ἦταν ἀσκητής, αὐστηρὸς μάλιστα. Ἀπὸ νέος στὸ Ἅγιο Ὄρος ἔζησε σκληρά· νήστευε, προσευχόταν, τὸ κομποσχοίνι δὲν ἔφευγε ἀπ᾽ τὸ χέρι του ὅπως τὸν δείχνει ἡ εἰκόνα. Μακριὰ ἀπὸ κόσμο, γυναῖκες, θέλγητρα τῆς ζωῆς.

Ναί. Ἀλλ᾽ ἐνῷ ἔμενε στὸ Ἅγιο Ὄρος ἄκουσε φωνὴ ποὺ τοῦ ἔλεγε· **Βγὲς ἔξω, πήγαινε νὰ κηρύξῃς…** Ἔτσι βρέθηκε στὸν κόσμο, ὅπου οἱ μισοὶ εἶνε ἄντρες καὶ οἱ μισὲς γυναῖκες· ἦταν λοιπὸν ὑποχρεωμένος νὰ ἔρχεται σὲ ἐπαφὴ μὲ ὅλους.

Ποιές τώρα ἦταν οἱ ἀπόψεις τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ γιὰ τὶς γυναῖκες; Θὰ νόμιζε κανείς, ὅτι ὁ ἀσκητὴς αὐτὸς ἦταν μισογύνης, ὅτι ἀποστρεφόταν τὶς γυναῖκες. Ὄχι. Μολονότι ἔζησε ἀμόλυντη παρθενικὴ ζωή, ἐν τούτοις εἶχε μεγάλη καρδιά, πλατειὰ σὰν τὸν οὐρανό· χωροῦσε ὅλο τὸν κόσμο, ἄντρες γυναῖκες παιδιά. Ὡς γνήσιος μαθητὴς τοῦ Ἐσταυρωμένου, δὲν ἦταν δυνατὸν καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες νὰ ἔχῃ ἄλλη γνώμη ἀπὸ **ἐκεῖνα ποὺ λέει ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός**. Καὶ ὅπως ὁ Χριστὸς ἀγαποῦσε τὶς πιστὲς γυναῖκες καὶ γύρω του ὑπῆρχε ὁ κύκλος τῶν μυροφόρων ποὺ ἔμειναν μέχρι τέλους ἀφωσιωμένες σ᾽ αὐτόν, ἔτσι κι ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ἀγαποῦσε τὶς εὐσεβεῖς γυναῖκες καὶ ὁμιλεῖ γι᾽ αὐτὲς στὶς διδαχές του.

* * *

Στὰ χρόνια ἐκεῖνα **ἡ γυναίκα ἦταν σκλάβα** τοῦ ἀντρὸς ἰδίως στὰ ὀρεινά. Ξυπνοῦσε νωρίτερα ἀπ᾽ ὅλους, φρόντιζε τὰ μικρά, θήλαζε τὸ βρέφος, περιποιόταν τὸ σύζυγο· ἔβγαινε στὸ χωράφι, ἔσκαβε, θέριζε, ἔκανε ὅποια ἄλλη ἀγροτικὴ ἐργασία· γύριζε μετὰ στὸ σπίτι, μαγείρευε, καθάριζε, ἔπλενε. Ὁ ἄντρας, συχνὰ σκληρός, τὴν τυραννοῦσε. (Μήπως καὶ μέχρι σήμερα σὲ μερικὰ βλαχοχώρια δὲν γίνεται τὸ ἴδιο; Στὰ χρόνια ποὺ ἤμουν ἱεροκήρυκας τὸ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου· τὴ γυναῖκα στὸ βουνὸ νὰ κόβῃ κλαδιὰ νὰ κάνῃ καλύβα κι ὁ ἄντρας, ξαπλωμένος κάτω ἀπ᾽ τὸ δέντρο μὲ τὸ τσιμπούκι του, νὰ μὴ τὴν βοηθάῃ καθόλου· τὸν εἴδαμε καὶ σὰν ἀφέντη καβάλλα στὸ ζῷο, κι αὐτὴ μὲ τὸ μωρὸ στὸν ὦμο ν᾽ ἀκολουθῇ πεζὴ λὲς κ᾽ εἶνε σκλάβα). Τὰ εἶδε αὐτὰ ὁ ἅγιος Κοσμᾶς, πόνεσε ἡ ψυχή του καὶ στὰ κηρύγματά του ἔλεγε· *«Ἴσια τὴν ἔκαμεν ὁ Θεὸς τὴν γυναῖκα μὲ τὸν ἄνδρα, ὄχι κατωτέρα. Ἐδῶ πῶς τὰς ἔχετε τὰς γυναῖκας; –Διὰ κατωτέρας»* (ἡμ. ἔργ. Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς» ἐκδ. «Σταυρός», Ἀθήνα 2013[31], Α΄121). –Ὄχι, παιδιά μου, λέει, εἶνε ἁμαρτία· ἡ γυναίκα δὲν εἶνε κατώτερη, **εἶνε ἴση μὲ τὸν ἄντρα**, ἔχει ἴσα δικαιώματα. *«Πλάσμα τοῦ Θεοῦ εἶνε καὶ ἐκείνη καθὼς καὶ σύ, τόσον ἐσταυρώθηκεν ὁ Θεὸς δι᾽ ἐσὲ ὅσον καὶ δι᾽ ἐκείνην, πατέρα λέγεις ἐσὺ τὸν Θεὸν πατέρα τὸν λέγει καὶ ἐκείνη, ἔχετε μίαν πίστιν ἕνα βάπτισμα· δὲν τὴν ἔχει ὁ Θεὸς κατωτέραν»* (ἔ.ἀ. Α΄123).

Πῶς τὴν ἔπλασε ὁ Δημιουργός; Πῆρε μία πλευρὰ τοῦ Ἀδὰμ καὶ ἀπὸ ᾽κεῖ ἔφτειαξε τὴ γυναῖκα. Καὶ ἔχει μεγάλη σημασία αὐτὸ καὶ ὡς πραγματικὸ γεγονὸς ἀλλὰ καὶ ὡς ἀλληγορία καὶ συμβολισμός· τὴν ἔπλασε ἀπὸ τὴν πλευρά, κοντὰ ἀπὸ τὴν καρδιὰ τοῦ ἀνδρός, γιὰ νὰ εἶνε ἡ σύντροφός του σὲ ὅλα, σὲ λύπες καὶ σὲ χαρές (ἔ.ἀ.).

Ἔλεγε ἐπίσης ὁ ἅγιος Κοσμᾶς, ὅτι ἡ γυναίκα, μολονότι εἶνε ἀδύνατη ὡς ὀστράκινο σκεῦος, ἐν τούτοις στὶς ἀρετὲς **μπορεῖ νὰ νικήσῃ τὸν ἄντρα**. *«Πολλὲς γυναῖκες εὑρίσκονται εἰς τὸν κόσμον ὁποὺ εἶνε καλύτερες ἀπὸ τοὺς ἄνδρας· τί σὲ ὠφελεῖ νὰ καυχᾶσαι πὼς εἶσαι ἄνδρας καὶ εἶσαι χειρότερος ἀπὸ τὴν γυναῖκα καὶ πηγαίνεις εἰς τὴν κόλασιν καὶ καίεσαι πάντοτε, καὶ ἡ γυναίκα σου πηγαίνει εἰς τὸν παράδεισον νὰ χαίρεται πάντοτε;»* (ἔ.ἀ. Ε΄195).

Ἐδῶ, λέει ὁ ἅγιος, στὰ μέρη ποὺ γυρίζω, λέω στοὺς ἄντρες, Ὅσοι εἶστε γέροι, περάσατε τὰ 60, μὴν ξυρίζεστε πιά, ν᾽ ἀφήσετε τὰ γένεια· καὶ κανένας ἀπὸ σᾶς δὲν ἀκούει. **Οἱ γυναῖκες ὅμως**! νά ἡ διαφορά. *«Εἶπα ἕνα λόγον διὰ τὰς γυναῖκας καὶ σκέπτονται νὰ ῥίψουν τὰ περιττὰ σκουλαρίκια δακτυλίδια, καὶ μὲ ἤκουσαν εὐθύς· βλέπω ὁποὺ τρέχουν νὰ ἐξομολογηθοῦνε»* (ἔ.ἀ. Α΄121). Κάποιος δὲ νεώτερος συγγραφεὺς λέει· Ἂς εἶνε «αἰωνία ἡ μνήμη τῶν γυναικῶν τῆς Ἠπείρου, αἱ ὁποῖαι ἔκτισαν 210 Ἑλληνικὰ σχολεῖα μὲ τὴν ἀξίαν τῶν κοσμημάτων καὶ ἐπροίκισαν αὐτὰ μὲ τὸ περίσσευμα αὐτῶν, σῳζόμενα ἕως τὴν σήμερον. Αἰωνία ἡ μνήμη χιλιάκις» (ἔ.ἀ. σ. 44.· Ζώτου - Μολοττοῦ, Λεξικὸν ἁγίων Πάντων, σ. 620).

Τέτοια ἔλεγε καὶ ἐπαινοῦσε τὴν ἀρετὴ τῶν γυναικῶν. Προέβαλλε στὸ ἀκροατήριό του ὑπέροχα παραδείγματα γυναικείας ἀρετῆς. Ἰδιαιτέρως τιμοῦσε τὴν μεγαλομάρτυρα **ἁγία Παρασκευή** (βλ. ἔ.ἀ. Β'138-40), ποὺ ἐνσαρκώνει τόσο τὸ μοναχικὸ ὅσο καὶ τὸ ἱεραποστολικὸ ἰδεῶδες.

Κι ὅταν ἔφτανε νὰ μιλήσῃ γιὰ τὴν **Παναγία** (βλ. ἔ.ἀ. Ε'200· Ζ'221) δάκρυζε. Ἐξηγοῦσε τὸ ὄνομά της· *«Μαρία (ἡ Θεοτόκος) θέλει νὰ εἰπῇ κυρία, ὡσὰν ὁποὺ ἔμελλεν ἡ Θεοτόκος νὰ γίνῃ βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ πάσης νοητῆς καὶ αἰσθητῆς κτίσεως, νὰ παρακαλῇ διὰ τὰς ἁμαρτίας μας»* (βλ. ἔ.ἀ. Ζ'222). Αἰσθανόταν ἰδιαίτερη ἀγάπη στὴν Παναγία. Καὶ πρὶν νὰ τὸν ἀπαγχονίσουν προσευχόταν· Παναγία Δέσποινα, παρακάλει ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ… Ὅπως ἀμέτρητα εἶνε τ' ἀστέρια στὸν οὐρανό, ἔτσι εἶνε καὶ οἱ γυναῖκες. Χιλιάδες ἀστέρια ἔχει ὁ γυναικεῖος κόσμος. Ἀλλ' ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ἀστέρι πρώτου μεγέθους εἶνε ἡ Παναγία μας.

Τ' ἀκοῦτε αὐτὰ εὐχαρίστως, οἱ γυναῖκες· οἱ ἔπαινοι εἶνε δεκτοί. Ἀκοῦστε ὅμως τώρα καὶ τὸν **ἔλεγχο** τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ. Διότι, ὅπως ὑπάρχουν γυναῖκες καλές, ὑπάρχουν καὶ γυναῖκες κακὲς καὶ διεστραμμένες. Γι' αὐτὲς μιλοῦσε αὐστηρά. Τί ἔλεγε;

Ἤλεγχε πρῶτα - πρῶτα τὴν **ὑπερηφάνεια** τῶν γυναικῶν καὶ ἀνέφερε τὸ ἑξῆς παράδειγμα. *«Ἕνας ἀσκητὴς βγαίνοντας ἀπὸ τὸ κελλί του νὰ ὑπάγῃ εἰς μίαν χώραν σμίγει εἰς τὸν δρόμον μὲ ἕνα ἄγγελον, μὰ δὲν τὸν ἐγνώρισεν· ἀπαντοῦν ἕνα ἄλογο ψόφιο, παρέκει ἕνα βόδι ψόφιο, παρέκει ἕνα σκύλον ψόφιον, καὶ πιάνει ὁ ἀσκητὴς τὴν μύτην του, ὁ ἄγγελος τίποτε· κοντὰ ὁποὺ ἤθελαν νὰ φθάσουν εἰς τὴν χώραν εὑρίσκουν μίαν κόρην πολὺ ὡραίαν μὲ στολίδια καὶ φορέματα πολύτιμα, (καὶ) τότε ὁ ἄγγελος ἔπιασε τὴν μύτην του· ὁ ἀσκητὴς τοῦ λέγει· Τί εἶσαι σύ, ἄγγελος ἄνθρωπος ἢ διάβολος; ἀπαντήσαμεν τὸ ψόφιο ἄλογο, ὁμοίως τὸ βόδι καὶ τὸν σκύλον, καὶ δὲν εἶδα νὰ πιάσῃς τὴν μύτη σου, καὶ τώρα ὁποὺ ἀπαντήσαμεν τέτοιαν ὡραίαν κόρην ἔπιασες τὴν μύτη σου; τότε φανερώνεται ὁ ἄγγελος καὶ τοῦ λέγει, πὼς κανένα πρᾶγμα δὲν βρωμᾷ τοῦ Θεοῦ περισσότερον ὡσὰν τὴν ὑπερηφάνειαν, καὶ ἔγινεν ἄφαντος· εὐθὺς ἐγύρισεν ὁ ἀσκητὴς εἰς τὸ κελλίον του καὶ ἔκλαιε παρακαλῶν τὸν Θεὸν νὰ τὸν φυλάγῃ ἀπὸ τὰς παγίδας τοῦ διαβόλου καὶ νὰ μὴ τὸν ρίψῃ εἰς ὑπερηφάνειαν καὶ κολασθῇ»* (βλ. ἔ.ἀ. πδ2,275-6). Ἡ ὑπερηφάνεια βρωμάει περισσότερο ἀπὸ τὸν ψόφιο σκύλο, ἄλογο ἢ βόδι. Γυναῖκες, ἔλεγε, φυλαχτῆτε ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνεια· δὲν ὑπάρχει χειρότερο πάθος. *«Ὅταν ἰδοῦμέν τινα ταπεινόν, τὸν βλέπομεν ὡς ἄγγελον, μᾶς φαίνεται ν' ἀνοίξωμεν τὴν καρδίαν μας νὰ τὸν βάλωμεν μέσα· καὶ ὅταν ἰδοῦμέν τινα ὑπερήφανον, τὸν βλέπομεν ὡς τὸν διάβολον, γυρίζομεν τὸ πρόσωπόν μας εἰς ἄλλο μέρος νὰ μὴ τὸν βλέπωμεν. Ἂς φύγωμεν λοιπὸν τὴν ὑπερηφάνειαν»* (ἔ.ἀ. Α'117). Καὶ πράγματι ἅμα δῇς καμμιὰ γυναῖκα ταπεινή, κάτι ἁπλοϊκὲς γιαγιάδες, γεμίζει ἡ καρδιὰ ἀπὸ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασι· ἐνῷ κάτι ἄλλες, ποὺ τεντώνονται καὶ καυχῶνται γιὰ διάφορα μάταια πράγματα, εἶνε σὰν μιὰ ἐνσάρκωσι τοῦ δαιμονικοῦ πνεύματος.

Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς χτυποῦσε ἀκόμη τὴν **πολυτέλεια** τῶν γυναικῶν. Ἤθελε ἡ γυναίκα νὰ εἶνε ἁπλᾶ ντυμένη· στὴν ἐκκλησία μάλιστα ἐπέμενε νὰ ἔχουν τὸ κεφάλι τους πάντα σκεπασμένο. *«Ἀφήσατε τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ κάμετε ταπεινοσύνην· μὴ βάνετε εἰς τὴν κεφαλήν σας ἀσήμια καὶ μαλάματα καὶ κόκκινα καὶ κίτρινα μανδήλια, ἀμὴ ἄσπρα μανδήλια καὶ νέες καὶ γερόντισσες, καὶ ἀρχόντισσες καὶ πτωχές»* (ἔ.ἀ. Η'265).

Ἡ καλὴ γυναίκα, ἔλεγε ὁ ἅγιος Κοσμᾶς, **εἶνε εὐλογία**, **ἡ κακιὰ γυναίκα εἶνε κατάρα**. Καὶ ἀνέφερε ἕνα φοβερὸ παράδειγμα. *«Ἂν τύχῃ καὶ περάσῃς ἀπὸ ἕνα σοκάκι καὶ εἰς τὸ ἕνα μέρος εἶνε ἡ γυναίκα καὶ εἰς τὸ ἄλλο εἶνε ὁ διάβολος, νὰ μὴν ἀπεράσῃς ἐκεῖθεν ὁποὺ εἶνε ἡ γυναίκα, μόνον ἀπὸ ἐκεῖ ὁποὺ εἶνε ὁ διάβολος, διατὶ κάνεις τὸν σταυρόν σου καὶ φεύγει, μὰ ἡ γυναίκα δὲν φεύγει»* (ἔ.ἀ. Ζ'238). Ἡ κακιά, γυναίκα, χίλιους σταυροὺς νὰ κάνετε, δὲν θὰ φύγῃ, θὰ μείνῃ ἐκεῖ νὰ σᾶς σκανδαλίσῃ καὶ θὰ σᾶς ῥίξῃ στὴν ἁμαρτία.

* * *

Αὐτὰ λοιπὸν ἔλεγε ὁ ἅγιος Κοσμᾶς. Πέρασαν ἀπὸ τότε κάπου διακόσα χρόνια. **Ἐὰν ὑποθέσουμε ὅτι αὐτὸς σηκωνόταν ἀπὸ τὸν τάφο** καὶ ἄρχιζε πάλι νὰ περιοδεύῃ, πῶς θὰ εὕρισκε τὶς γυναῖκες;

Ὑπάρχουν ἀσφαλῶς δόξα τῷ Θεῷ γυναῖκες **ἀφωσιωμένες στὸ Θεό**, ποὺ ὑπηρετοῦν στὰ νοσοκομεῖα τοὺς ἀρρώστους ἢ στὴν ἱεραποστολή· ὑπάρχει γυναικεία ἀρετὴ καὶ πίστι στὸ Θεό. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ὁ γυναικεῖος **κόσμος, ποὺ ἐξέκλινε** καὶ ἔφυγε μακριὰ ἀπὸ τὸν Κύριο. Νά, ἐδῶ στὴν ἐκκλησία λίγες γυναῖκες ἔχουν σκεπάσει τὸ κεφάλι τους μὲ μαντήλι· εἶνε πολὺ καλὴ συνήθεια, τὴν ὁποία συνιστοῦν ὄχι μόνο ὁ ἅγιος Κοσμᾶς, ὄχι μόνο ὁ ἅγιος Νεκτάριος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος (βλ. Α' Κορ. 11,3-6 κ.ἀ.). Μέσα στὴν ἐκκλησία, λένε, ἡ γυναίκα νά 'νε καλὰ σκεπασμένη. Δυστυχῶς ὅμως ὄχι μόνο ἔξω ἀλλὰ καὶ μέσα στὴν ἐκκλησία ἐπικρατεῖ **γυμνισμός**. Ὁ διάβολος πῆρε ψαλίδι καὶ ἔκοψε μανίκια, ῥοῦχα, μαλλιά· κ' ἔχουν τὸ θράσος ἔτσι νὰ μπαίνουν καὶ στὸ ναό, ξεγυμνωμένες. Φαντάζεστε τί θὰ ἔλεγε καὶ τί θὰ ἔκανε ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὅταν θὰ τὶς ἔβλεπε;

Ἅγιε Κοσμᾶ, ποὺ περπάτησες ἀνάμεσά μας κι ἀπὸ ἀγάπη καυτηρίασες τὶς ἐκτροπὲς τῶν γυναικῶν, βοήθησέ μας **νὰ ζήσῃ πάλι ὁ Χριστὸς ἐν ἡμῖν**, νὰ καθαριστῇ ἡ πατρίδα μας ἀπὸ τὰ μιάσματα τῆς διαφθορᾶς· νὰ ζήσουν τ' ἀντρόγυνα ἀγαπημένα καὶ τίμια, νὰ ζήσουν τὰ παιδιά μας ἁγνὰ καὶ οἱ κοπέλλες μας σὰν τὰ λουλούδια τῆς ἀνοίξεως. Στεῖλε μας, ἅγιε Κοσμᾶ, τὴ χάρι σου νὰ νικήσουμε τὸ κακό.

Τὸ εἶπα καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω· Ἂν δὲν πίστευα στὸ Θεό, θὰ ἄφηνα τὰ ἀρχιερατικὰ ἅμφια γιὰ νὰ γίνω λοῦστρος, νὰ γιαλίζω παπούτσια. **Πιστεύω** ὅμως στὸ Θεό, στὸ Εὐαγγέλιο, καὶ σὲ ὅσα εἶπε ὁ ἅγιος Κοσμᾶς, γι' αὐτὸ καὶ ἀγωνίζομαι καὶ προσπαθῶ νὰ γίνῃ ἡ πατρίδα μας ἀστέρι τοῦ οὐρανοῦ, καθαρὴ ἀπ' ὅλες τὶς ἀτιμίες ποὺ μᾶς ἦρθαν ἀπ' ἔξω, μὲ τὶς ἱερὲς παραδόσεις καὶ τὴν Ὀρθοδοξία της. Προτιμότερο νὰ πεθάνουμε, νὰ μαρτυρήσουμε, παρὰ νὰ ζοῦμε μὲ ἀτιμία, πορνεία καὶ μοιχεία.

Ὁ Θεὸς ἂς εἶνε βοηθὸς σὲ ὅλους μας· ἀμήν.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ποὺ ἔγινε στὸν ἱ. ναὸ Ἁγ. Κοσμᾶ τοῦ ὁμωνύμου χωρίου Γρεβενῶν τὸ Σάββατο 24-8-1968 πρωί, μὲ νέο τώρα τίτλο. Καταγραφὴ καὶ σύντμησις 12-7-2024.

Τὸ φυλλάδιο διανέμεται ἀπὸ τὸν Ἱεραποστολικὸ Σύλλογο Κυριακή, τηλ: 23510 22183 – Κατερίνη,
μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.
Στὸ διαδίκτυο στὸν ἱστότοπο: http://iskiriaki.com

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 –imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΜΑ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2629	Ἀποτομὴ κεφαλῆς Προδρόμου (Μᾶρκ. 6,14-30) Πέμπτη 29 Αὐγούστου 2024	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ἀναγκαῖος ὁ ἔλεγχος

«Ἔλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρῴδῃ ὅτι Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου» (Μάρκ. 6,18)

Ὑπάρχουν, ἀγαπητοί μου, **ἑορτὲς μὲ πένθιμο χαρακτῆρα** καὶ σ' αὐτὲς ἐπιβάλλεται αὐστηρὴ νηστεία. Πρώτη τέτοια ἑορτή, κορυφαία τῶν πενθίμων, εἶνε ἀναμφισβητήτως ἡ Μεγάλη Παρασκευή.

Δεύτερη πένθιμη ἑορτὴ εἶνε ἡ σημερινή. Τὴ Μεγάλη Παρασκευὴ ἔχουμε τὸ μαρτυρικὸ τέλος τοῦ Θεανθρώπου, σήμερα 29 Αὐγούστου ἔχουμε **τὸ βίαιο τέλος τοῦ Προδρόμου, τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ**. Καὶ ὅπως τὴ Μεγάλη Παρασκευὴ ἔχουμε νηστεία αὐστηρή, ἔτσι καὶ σήμερα πρέπει νὰ νηστέψουμε αὐστηρά· οὔτε γάλα, οὔτε βούτυρο, οὔτε ἀβγά, οὔτε κρέας, οὔτε ψάρια· ξηροφαγία σήμερα.

Αὐστηρὴ νηστεία. Τηρεῖται αὐτὴ σήμερα; Ἄλλοτε στὸν Πόντο, στὴ Μικρὰ Ἀσία, σὲ ὅλα τ' ἁγιασμένα ἐκεῖνα μέρη, τὴν 29η Αὐγούστου τὴν τηροῦσαν. Ἄθεος χαρακτηριζόταν ὅποιος θὰ τὴ μαγάριζε. Σήμερα δυστυχῶς ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴ ἀντιθρησκευτικῶν ἰδεῶν τὸ αἴσθημα τῶν ἀνθρώπων ψυχράνθηκε, πολὺ λίγοι νηστεύουν τώρα. Οἱ ἄλλοι; δὲν βλέπετε; Ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία εἶνε ἐγκατεστημένα μαγαζάκια ποὺ ψήνουν σουβλάκια, καὶ ἡ κνίσσα ἀναμειγνύεται μὲ τὸ λιβάνι τῆς λατρείας. Τί ἁμαρτία, τί βεβήλωσις! Μικρὰ θεωροῦνται αὐτά, ἀλλὰ ἔχουν σημασία. Τί θὰ ἔλεγες ἐσύ, ἐὰν εἶχες θάνατο, πενθοῦσες τὸν πατέρα ἢ τὴ μητέρα σου, κ' ἐρχόταν ἕνας ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι κ' ἔκανε συμπόσια καὶ γεύματα καὶ χόρευε μὲ βιολιά; Θὰ πληρώσουμε τὴν ἁμαρτία αὐτή. Δὲν εἶμαι προφήτης, ἀλλὰ βλέπω ὅτι ἔρχεται πεῖνα, κρέας οὔτε τὸ Πάσχα δὲν θὰ ὑπάρχῃ, θὰ ποῦμε καὶ τὸ ψωμὶ ψωμάκι· γιὰ νὰ μάθουμε. Ἀπ' ὅλα τὰ Βαλκάνια εἴμαστε οἱ πιὸ κρεοφάγοι· καὶ τὰ χορτάρια νὰ γίνονταν μοσχάρια, πάλι δὲν θὰ μᾶς ἔφταναν.

Μαρτύρησε λοιπὸν ὁ Πρόδρομος πάνω στὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του, τριαντατριῶν ἐτῶν, ἕξι μῆνες μεγαλύτερος ἀπὸ τὸ Χριστό μας. Ποιό ἦταν τὸ τέλος του; ***Ἀποτομὴ τῆς κεφαλῆς*** του λέγεται σήμερα ἡ ἑορτή.

* * *

Ὁ Πρόδρομος ἔζησε σὲ ἐποχὴ ἠθικῆς, κοινωνικῆς, θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς καταπτώσεως. Τὸ Ἰσραὴλ δὲν ἦταν πλέον στὴ δόξα του· δὲν βασίλευε οὔτε Δαυὶδ οὔτε Σολομῶν· δὲν τηροῦνταν αἱ διατάξεις τοῦ μωσαϊκοῦ Νόμου. Παραλυσία καὶ διαφθορὰ ὑπῆρχε. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν, ὅτι **τὸ Ἰουδαϊκὸ ἔθνος ἔχασε τὴν πολιτική του ἀνεξαρτησία**. Ὑποδουλώθηκε στὴ Ῥώμη. Οἱ λεγεῶνες της πολιόρκησαν τὰ Ἱεροσόλυμα, μπῆκαν μέσα, γκρέμισαν τὰ ἱερὰ καὶ ὕψωσαν τὴ σημαία τους, «τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως στὸν ἅγιο τόπο» (βλ. Δαν. 9,27. Ματθ. 24,15. Μάρκ. 13,14). Οἱ Ἑβραῖοι προσπάθησαν ν' ἀποτινάξουν τὸ ζυγὸ ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσαν. Οἱ Ῥωμαῖοι φαινομενικὰ ἔκαναν μία συγκατάβασι· ὡς σκιὰ ἐξουσίας ἐπέτρεπαν ὁ βασιλιᾶς τῶν Ἑβραίων νά 'νε Ἰουδαῖος, ἦταν ὅμως ἀπολύτως ἐξαρτημένος, πειθήνιο ὄργανο τῶν Ῥωμαίων.

Ἀρχηγὸς αὐτῆς τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας ἦταν *ὁ Ἡρῴδης ὁ μέγας*, ἐκεῖνος ποὺ ἔσφαξε 14.000 νήπια γιατὶ ἤλπιζε ὁ ἀνόητος, ὅτι μεταξὺ αὐτῶν θὰ εἶνε καὶ ὁ Χριστὸς τὸ νήπιο (βλ. Ματθ. 2,16-17). Ἐγγονὸς ἐκείνου εἶνε **ὁ Ἡρῴδης** τοῦ σημερινοῦ εὐαγγελίου (βλ. Μᾶρκ. 6,14-30). Ἔκφυλος κι αὐτός, ἄδικος καὶ αἱμοβόρος.

Τί εἶνε **ἡ κληρονομικότητα**! Ἡ γενεὰ αὐτὴ τῶν Ἡρῳδῶν ἦταν γενεὰ δολοφόνων καὶ ἐκφύλων. Δὲν μπορεῖ νά 'σαι ἀλκοολικὸς καὶ μέθυσος καὶ νὰ μὴν ἐπιβαρύνῃς τοὺς ἀπογόνους σου· θὰ μεταδώσῃς τὰ ἐλαττώματά σου κατὰ τὸ νόμο τῆς κληρονομικότητος στὰ παιδιά σου καὶ θὰ δημιουργήσῃς μιὰ γενεὰ βεβαρημένων, ποὺ θὰ τυραννοῦν τὸ ἀνθρώπινο γένος ἐπὶ αἰῶνες. Εἶνε μεγάλο τὸ θέμα αὐτό. Ἀπαιτεῖται ἐγκράτεια, γιὰ νὰ δημιουργηθῇ μιὰ γενεὰ ὑγιῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Ἡρῴδης ὄχι μόνο ἔδιωξε χωρὶς λόγο ἀπὸ τ' ἀνάκτορα τὴν ἐνάρετη σύζυγό του, κόρη γειτονικοῦ βασιλέως, ἀλλὰ καὶ πῆρε σύζυγο – ποιά· τὴ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του Φιλίππου κατὰ παράβασιν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, ποὺ ὥριζε ὅτι μόνο σὲ μιὰ περίπτωσι ἐπιτρεπόταν ὁ γάμος αὐτός, ἐὰν ὁ ἀδελφός του πέθανε χωρὶς ν' ἀφήσῃ τέκνα (βλ. Δευτ. 25,5-6. Ματθ. 22,24). Ἐδῶ ὅμως στὴν περίπτωσι αὐτὴ εἶχε ἀποκτήσει τέκνο, τὴν Σαλώμη, καὶ αὐτὸς ζοῦσε ἀκόμα. Ἐπρόκειτο γιὰ **δημόσιο σκάνδαλο**. Ἀλλὰ **κανείς δὲν μιλοῦσε**. Ποιός νὰ ἐλέγξῃ; Ὅταν ἁμαρτάνουν οἱ μικροί, τότε ὅλοι ἀνοίγουν τὰ στόματά τους· ὅταν ἁμαρτάνῃ ὁ ἰσχυρός, κανείς δὲν τολμᾷ. Σιωπὴ νεκροταφείου λοιπόν. Ἀλλὰ μέσα στὴ σιωπὴ ἔπεσε κεραυνός, ἀστροπελέκι. Καὶ ὅπως ὁ κεραυνὸς καθαρίζει τὴν ἀτμόσφαιρα, ἔτσι καὶ ὁ λόγος ὁ αὐστηρὸς καὶ πεπαρρησιασμένος συντελεῖ στὴν κάθαρσι τῆς κοινωνίας.

Ἐκεῖνος ποὺ τόλμησε ἦταν μόνο **ὁ βαπτιστὴς Ἰωάννης**. Ἡ ζωή του σκληρή· τὸ στέκι του κάτω ἀπὸ τὰ ἄστρα, ποτό του τὸ νερὸ τοῦ Ἰορδάνου, φαγητό του *«ἀκρίδες καὶ μέλι τὸ ἄγριον»*, ροῦχο του μιὰ μηλωτὴ ἀπὸ *«τρίχες καμήλου»* καὶ μιὰ δερμάτινη ζώνη στὴ μέση του (Ματθ. 3,4. Μάρκ. 1,6), στρῶμα του ἡ ἀμμουδιὰ τῆς ὄχθης. Ἀσκητής, ὑπεράνθρωπος, ἄγγελος. Ὅταν ἄκουσε τὸ σκάνδαλο, γοργὸς ἀνέβηκε στὰ ἀνάκτορα καὶ ἔρριξε τὸν κεραυνὸ κατακέφαλα στὸν Ἡ-

ρῳδη· **Δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ συζῇς μὲ τὴ νύφη σου!** *«Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου»* (Μάρκ. 6,18). Πέντε λέξεις εἶνε αὐτές, ἀλλὰ ἀξίζουν περισσότερο ἀπὸ ἑκατομμύρια δικά μας κηρύγματα ποὺ δὲν τολμοῦν ν' ἀγγίξουν τὸ κακό. Ἀμέσως τὸν πιάνουν καὶ τὸν ρίχνουν στὸ μπουντρούμι, στὸ φρούριο τῆς Μαχαιροῦντος, δίπλα στὰ ἀνάκτορα. Ἀλλὰ καὶ μέσ' ἀπ' τὰ κάγκελλα ἡ φωνή του ἔφτανε στὸν ἔνοχο· *«Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου»*.

Τέλος συνέβη τὸ ἑξῆς. Στὰ ἀνάκτορα γινόταν τελετὴ γιὰ τὰ γενέθλια τοῦ Ἡρῴδη. (Πρέπει νὰ πῶ ἐδῶ, ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι Ἕλληνες γιορτάζουμε καθένας τὴν ἡμέρα ποὺ γιορτάζει ὁ ἅγιός του· ἄλλα ἔθνη τῆς Δύσεως, Γερμανοί Ἄγγλοι Ἀμερικᾶνοι κ.ἄ., ἑορτάζουν τὴν ἡμέρα τῶν γενεθλίων τους). Ἐώρταζε λοιπὸν ὁ Ἡρῴδης τὴν ἐπέτειο τῆς γεννήσεώς του πού, ὅπως εἶπε ὁ Χριστὸς γιὰ τὸν Ἰούδα (βλ. Ματθ. 26,24), καλύτερα νὰ μὴ γεννιόταν. Εἶχε μαζευτῆ ἐκεῖ ἡ ἀφρόκρεμα, μᾶλλον κοπρόκρεμα, καὶ διασκέδαζαν. [Μιλώντας ἔτσι διευκρινίζω, ὅτι δὲν εἴμαστε ἐναντίον τῶν ἀρχῶν καὶ ἐξουσιῶν, τὶς ὁποῖες τιμοῦμε καὶ πειθαρχοῦμε· θέλω νὰ στιγματίσω τὴν ἔνοχη σιωπὴ τῶν κολάκων ποὺ «θυμιατίζουν» τοὺς ἰσχυροὺς τῆς ἡμέρας καὶ εὐθύνονται γιὰ τὴν κατάπτωσι τῆς κοινωνίας]. Ὅλοι αὐτοὶ λοιπὸν γλεντοῦσαν. Φαγητὰ πλούσια, ποτὰ ἐκλεκτά, μουσική, καὶ μετά ...**χορός**.

–Τώρα θὰ καταδικάσῃς καὶ τὸ χορό; θὰ πῆτε. Δὲν τὸν καταδικάζω ἐγώ. Ἂν εἶνε χορὸς ἑλληνικός, ὅπως τῶν Ποντίων ἢ σὰν ἐκεῖνον ποὺ χορέψαμε κ' ἐμεῖς στὰ ψηλὰ βουνὰ τῆς Ἀλβανίας, χορὸς ποὺ στήνουν οἱ ἄντρες μὲ τοὺς ἄντρες καὶ οἱ γυναῖκες μὲ τὶς γυναῖκες, ποιός θὰ κατηγορήσῃ τέτοιο χορό; Οἱ ἄλλοι ὅμως ξένοι χοροί, εἴτε ἀνατολίτικοι εἴτε δυτικοί, εἶνε αἰσχροί, ἀνήθικοι· εἶνε ἁμαρτία. Ὅταν στὴν Ἑλλάδα μεταφέρθηκε ἀπὸ τοὺς Βαυαροὺς ὁ πρῶτος εὐρωπαϊκὸς χορὸς καὶ κάλεσαν στὰ ἀνάκτορα καὶ τὸν Κολοκοτρώνη, αὐτὸς ὅταν εἶδε τὸ χορὸ σκέπασε τὰ μάτια του καὶ εἶπε, ὅτι αὐτὸς ὁ χορὸς εἶνε μισὴ ἁμαρτία, μισὴ μοιχεία, μισὴ πορνεία. Ἔχει δίκιο ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος ποὺ εἶπε· *«Ἔνθα ὄρχησις, ἐκεῖ διάβολος* (=ὅπου χορός, ἐκεῖ διάβολος)... *Ὁ διάβολος διὰ τούτων χορεύει νῦν...»* (P.G. 58,491,493). Πολλῶν διαζυγίων αἰτία εἶνε ὁ χορός.

Στὸ συμπόσιο τοῦ Ἡρῴδη γινόταν χορὸς ἀνατολίτικος· καὶ σ' αὐτὸν «διέπρεψε», κόρη ἀντάξια τῆς μάνας της, ἡ Σαλώμη. Αὐτὴ ἀπέσπασε τὰ βλέμματα ὅλων καὶ πρὸ παντὸς τοῦ Ἡρῴδη. Καὶ αὐτός, μεθυσμένος ἀπὸ τὸ κρασὶ τῆς ἐξουσίας καὶ τοῦ ἀνόμου ἔρωτος, εἶπε στὴν κόρη· Μὲ μάγεψες· ζήτησέ μου ὅ,τι θέλεις, εἶμαι ἕτοιμος νὰ σοῦ δώσω μέχρι καὶ τὸ μισὸ βασίλειό μου. Τῆς δόθηκε μεγάλη εὐκαιρία καὶ πολλὰ θὰ μποροῦσε νὰ ζητήσῃ, κτήματα, χρήματα, χατίρια, π.χ. ἀποφυλάκισι ἀθῴων καταδίκων κ.λπ.. Τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν ζήτησε· κατὰ συμβουλὴ τῆς μητέρας της τῆς Ἡρῳδιάδος, ζήτησε νὰ τῆς φέρουν ἕνα μόνο, τὴν κεφαλὴ τοῦ Ἰωάννου· νὰ τὴ φέρουν ἀμέσως σ' ἕνα πιάτο. **Ὦ κακία γυναίκας!** Ὅσο ἡ καλὴ γυναίκα ἀνεβάζει τὸν ἄνθρωπο μέχρι τὰ ἄστρα, τόσο ἡ κακὴ καὶ διεφθαρμένη γίνεται αἰτία ὀλέθρου. Καὶ χωρὶς ἀναβολὴ τῆς ἔφεραν σὲ λίγο καὶ τῆς παρέδωσαν *«ὡς ὀψώνιον»* (στιχηρ. ἑσπερ.), σὰν μισθό, σὰν πληρωμή της, τὴν τιμία κεφαλή, ν' ἀστράφτῃ σὰν τὸν ἥλιο· καὶ ἡ κορασίδα τὴν ἔδωσε στὴ μητέρα της.

Αὐτὸ ἦταν τὸ τέλος τοῦ Προδρόμου, ποὺ προμήνυε τὸ τέλος καὶ τοῦ Θεανθρώπου.

* * *

Ἀπὸ τότε πέρασαν δυὸ χιλιάδες χρόνια. Καί, παρὰ τὰ ὑλικὰ ἐπιτεύγματά τους, οἱ ἄνθρωποι πνευματικὰ ἔχουν πέσει πολὺ χαμηλά. Ἡ ἁμαρτία (εἴτε ὡς ψέμα, μοιχεία, πορνεία, πλεονεξία καὶ φιλαργυρία, εἴτε ὡς μῖσος, κακία, ἐκδίκησι καὶ φθόνος) πλημμύρησε τὸν κόσμο. Πόσο χρειαζόμαστε σήμερα ἕναν Ἰωάννη! Ἂν ἐρχόταν πάλι, ὄχι ἕνα ἀλλὰ **πολλὰ *«Οὐκ ἔξεστί σοι»* θὰ ἔλεγε** στὴν ἁμαρτωλὴ γενεά μας. Θὰ τὸ ἔλεγε

• στοὺς ἄντρες, ποὺ χωρίζουν τὶς γυναῖκες τους μὲ διαζύγια.
• στὶς ἀνδροχωρίστρες, ποὺ μιμοῦνται τὴν Ἡρῳδιάδα.
• στὰ ἄθεσμα ζευγάρια, ποὺ ἡ συμβίωσί τους ἀποτελεῖ παρανομία.
• στοὺς νέους ποὺ ὀργιάζουν στὰ νυχτερινὰ κέντρα ὑπὸ τὴν προστασία τῶν νόμων τοῦ κράτους.
• στοὺς γιατροὺς ποὺ ἐγκληματοῦν μὲ τὶς ἐκτρώσεις καὶ θησαυρίζουν ἐνῷ τὸ γένος μας σβήνει.
• στοὺς δικαστὰς ποὺ ἐπιβάλλουν σὲ διαδίκους καὶ μάρτυρες νὰ παλαμίζουν τὸ Εὐαγγέλιο μὲ φρικτοὺς ὅρκους.
• στοὺς βουλευτὰς ὅλων τῶν κομμάτων, γιὰ τοὺς σκανδαλώδεις νόμους ποὺ ψηφίζουν.

Ἐμεῖς βέβαια, ἀγαπητοί μου, δὲν μποροῦμε νὰ φτάσουμε τὸν τίμιο Πρόδρομο, ποὺ ἑορτάζουμε· καλούμεθα ὅμως νὰ τὸν μιμηθοῦμε καὶ **καθένας στὸν κύκλο του νὰ ἀσκῇ ἔλεγχο**. Κοινωνία χωρὶς ἔλεγχο δὲν ζῇ. Τὸ εἶπε καὶ ὁ Σωκράτης· *«Ὁ ἀνεξέταστος βίος οὐ βιωτός»* (Πλάτ. Ἀπολογ. 38a).

Χρειάζεται ἔλεγχος. Τὸν ἀσκοῦμε ὅλοι στὰ μέτρα τῆς θέσεώς μας. Εἶσαι μάνα; ἔλεγξε τὸ παιδί σου. Εἶδα κάποτε σὲ περιοδεία στὴν περιοχὴ τῶν Γρεβενῶν ἕνα τσοπᾶνο ἡλικιωμένο μὲ πολλὰ πρόβατα καὶ μοῦ λέει· Ὅταν ἤμουν μικρὸς εἶπα μιὰ αἰσχρὴ κουβέντα, καὶ ἡ γιαγιά μου ἡ ἀγράμματη πῆρε κάρβουνο ἀναμμένο καὶ μοῦ 'καψε τὴ γλῶσσα. Καὶ ἦταν καμένη ἡ γλῶσσα του. Εἶσαι πατέρας; ἔλεγξε τὸ σπίτι σου μὲ τρόπο φιλόστοργο. Εἶσαι ἀξιωματικός; ἔλεγξε τοὺς στρατιῶτες σου πατρικά. Εἶσαι δάσκαλος; ἔλεγξε τοὺς μαθητάς σου. Εἶσαι ἱερεὺς τοῦ Ὑψίστου; μὴν κολακεύεις, ἔλεγξε τοὺς ἐνορῖτες σου. Εἶσαι ἀρχιερεύς; ἔλεγξε ὅλη τὴν ἐπισκοπή σου καὶ τὴν κοινωνία.

Γιὰ τὸ ὅτι ὅλοι μποροῦμε ν' ἀσκήσουμε τὸν ἔλεγχο ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος λέει· Ἂν ἀκούσῃς κάποιον νὰ βλαστημᾷ, κάνε του παρατήρησι· καὶ ἂν δὲν ἀκούσῃ, τότε, ἔχεις χέρι; **ῥάπισέ τον**· χέρι ποὺ θὰ χτυπήσῃ βλάστημο, θ' ἁγιάσῃ (βλ. Εἰς ἀνδρ. ὁμ. Α'· P.G. 49,32). Ὅλοι φέρουμε εὐθύνη γιὰ τὸ κακὸ ποὺ ἐπικρατεῖ.

Τέλος λέω, ὅτι ὁ τίμιος Πρόδρομος εἶνε κοντά, πολὺ κοντὰ μας. Πόσο κοντά; Τὸν ἔχουμε μέσα στὴν καρδιά μας. Εἶνε **ἡ συνείδησις**, ποὺ μᾶς φωνάζει καὶ αὐτὴ *«Οὐκ ἔξεστί σοι...»*. Ἂν ἀκούσουμε τὴ φωνὴ αὐτή, τὸν μυστικὸ Ἰωάννη, διαφορετικὴ θὰ εἶνε ἡ κοινωνία.

Εὔχομαι διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου νὰ εἶνε πάντα μαζί σας ὁ Κύριος.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ἡ ὁποία ἔγινε στὸν ἱ. ναὸ Ἁγ. Ἰωάννου Πτολεμαΐδος, τὴν 29-8-1983 Δευτέρα πρωί, μὲ νέο τώρα τίτλο. Καταγραφὴ καὶ σύντμησις 16-7-2024.

Τὸ φυλλάδιο διανέμεται ἀπὸ τὸν Ἱεραποστολικὸ Σύλλογο Κυριακή, τηλ: 23510 22183 – Κατερίνη,
μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.
Στὸ διαδίκτυο στὸν ἱστότοπο: http://iskiriaki.com